

Altres òperes i més històries

Francesc Conesa Prior

Introducció

Presentem la tercera edició del curs *L'òpera i altres històries*. Mantenim el mateix format, amb òperes del gran repertori que no vam treballar en les anteriors edicions. No cal haver fet els cursos anteriors per fer aquest tercer.

Una aproximació als grans temes de l'univers operístic a través de les seves obres mestres. El drama i la música, l'acció i les emocions, els cantants i la veu, compositors i llibretistes, estils, períodes històrics... tot a la recerca d'aquell no-sé-què d'afegit que ens dóna l'òpera, que fa que sigui una mica més que la suma de les arts que la integren.

El curs es planteja de manera molt pràctica, amb l'objectiu de fer de l'òpera una experiència viscuda. Cada sessió va dedicada a una gran òpera, a partir de la qual treballem i coneixem els diferents continguts propis de cada estil, compositor i època.

Les obres les triarem per la seva representativitat, fixant-nos especialment en el repertori programat durant la temporada 26-27 a casa nostra, tant al Gran Teatre del Liceu de Barcelona, com al cicle Òpera a Catalunya. Completarem el programa amb obres significatives dels estils i períodes que no haguem treballat amb les obres citades.

Objectius

- Disposar de més recursos per a comprendre i gaudir de l'òpera
- Entendre l'òpera com a fenomen complex, històric i divers.
- Familiaritzar-se amb la pràctica de l'anàlisi dramàtic-musical, tant formal com expressiva
- Conèixer el propi estil d'escolta, i altres maneres d'escoltar.
- Verbalitzar emocions, sentiments i caràcters dramàtic-musicals

- Compartir coneixements, gustos i experiències dramàtic-musicals
- Ampliar coneixements en matèria de repertori, autors i gèneres
- Familiaritzar-se amb els grans temes de l'estètica musical i operística
- Participar activament en el curs.
- Familiaritzar-se amb alguns dels recursos musicals i operístics de la xarxa.

Programa

Continguts:

- La història de l'òpera, des de Mozart fins l'actualitat
- L'ideal operístic de la fusió de les arts, exemplificat en el Ring de Wagner.
- Grans òperes i grans compositors
- La veu i el cant en l'òpera.
- L'univers emocional i l'experiència estètica a l'òpera
- Aspectes formals bàsics dels gèneres operístics
- El bataclan operístic: dives i divos, direccions, posades en escena...

El programa inclou les òperes programades a les temporades 2026-2027 del Liceu i d'Òpera a Catalunya. A falta de conèixer la programació d'Òpera a Catalunya en el moment d'elaborar aquesta proposta, les obres que de ben segur treballarem a Altres Òperes i més històries són les de la temporada del Liceu:

- Aida, de Giuseppe Verdi
- I Capuleti e i Montecchi, de Vincenzo Bellini
- La Clemenza di Tito, de WA Mozart
- La Bohème, de Giacomo Puccini
- Das Rheingold, de Richard Wagner
- La Fanciulla del West, de Giacomo Puccini
- The exterminating Angel, de Thomas Adès
- Jenufa, de Leos Janacek
- La Flauta Màgica, de WA Mozart

Són 9 òperes que complementarem amb 5 o 6 títols més escollits tant per la seva representativitat com per la seva possible programació al cicle Òpera a Catalunya. La proposta definitiva la presentarem a inici de curs.

Metodologia

Les sessions s'articulen al voltant de l'audició de fragments operístics triats per la seva representativitat, projectats en suport videogràfic. Els continguts del curs es van desplegant i compartint a partir d'aquests fragments, en un procés d'anàlisi i comentari que compta amb la participació continuada dels alumnes. Tot plegat es complementa amb exposicions introductòries per part del docent, pensades per a contextualitzar les obres, sense voluntat sistematitzadora.

La finalitat és concentrar tota l'acció del curs sobre l'experiència dramàtic-musical, per tal d'enriquir-la i intensificar-la, tot provant de convertir-la en vivència: oferir els recursos necessaris per a poder apreciar les òperes amb la màxima plenitud.

El programa del curs es presenta obert, i es va concretant al llarg de les setmanes amb les aportacions dels participants, els quals podran proposar temes o fins i tot presentar-los ells mateixos a classe, si ho desitgen.

Bibliografia

La bibliografia específica es concretarà a cada sessió.